

JEMES n sob gbauŋ si'a la nwa

¹ Man Jemes one a Wina'am ne ti Zugsob Yesu Kiristo tumtum la sobid gbauŋ kaŋa nwa n pu'usid Wina'am nidib bane widig teŋ teŋ la.

Yadda ninjir ne ya'am la yela

² M ba'abiise ne Yesu Kiristo yelaa, makir kon'ob kon'ob ya'a paae ya, yanam ten'esim li yela ka mor sumalisim; ³ ka ya mi' ye ya yadda ninjir makir puugin ket ka ya nyanye modigid. ⁴ Keli ka ya sumodigir nobugi kpe'eŋ n ti paae li ben, ka gbada kae'.

⁵ Ya'am ya'a pasig so' ya soogin, on sosim Wina'am one tisid nidib wusa ne ya'amseug, ka pu ied gba'ar la, ka o na di'e. ⁶ Ka ya ya'a sos o, asee ka ya niŋ o yadda ka da bi'es baa bi'elaa. On wusa bi'esid la wen wuu mo'ar ku'opila ka pebisim da'ad ka li tuulim si'em la. ⁷⁻⁸ Niŋkan buudi da mor poten'er ye o na di'e si'el Zugsob la sa'anee. O ane potenda ayi sob ne one pu gban'ad yel yinnii.

Noŋ ne kpan'am la yela

⁹ Li nar ka ti ba'abiig one a noŋdaan mor sumalisim bozugo ba na du'os o. ¹⁰ Ka kpan'amaan me mor sumalisim ba ya'a sigis o, bozugo o kpan'am la na gaad wen wuu mood puum n gat si'em la. ¹¹ Winig yiti du ka li tuulug ziank mood ka puum la soog, ka li venlim sa'am.

Ala men ka kpan'amdaan na kpi, hale ka nan kpen be o tuuma ni.

Makir ne pan'asug la yela

¹² Yelsum be ne one nyanje modig makir puugin. O ya'a nyan makir la, Wina'am na tis o nyovur zugpibig line a piinkan ka o da zi'el noor n tis bane noŋ o la.

¹³ Makir ya'a paae so', on da yel ye, "Wina'am makidi ma." Bunbe'ed ku nyanje mak Wina'am. Ala zug Wina'am pu makid so'oo. ¹⁴ So' mekama ya'amleog pan'asid o ka o kpen'ed makirin. ¹⁵ Ka ya'amleog ya'a tuk poog li du'adne tuumbe'ed, ka li me nobugidi n liebid ku'um.

¹⁶ M ba'abinoŋa, da ke ka so' ma'a ya.

¹⁷ Piinsuŋ wusa yitne agol, Wina'am sa'an na, one maal winig ne bunam wusa line ket ka li nied nyain. O pu tiakeda ka kpen aa o naŋ naŋ. ¹⁸ O meŋ boodim ka o maali ti ne o yelsida pian'ad ye ti a yiiga dim bun lin ka o maal wusa ni.

One wum ka ninjed la yela

¹⁹ M ba'abinoŋa, banjimi ne'enja, so' kam zan'a kelisimi su'uŋa ka pian'ad baanlim, ka o sunf da pelig to'otoo. ²⁰ Ninsaal supeen pu tum Wina'am yelsida tuumaa. ²¹ Dinzug basimi line a dian'ad wusa, ne tuumbe'ed line nobugid bedego, ka sie ya meŋ n di'e Wina'am pian'ad kane ka o zaŋi ninj ya sunya ni la, ka lin na nyanje faaenn ya.

²² Da ma'a ya meŋ n kelisid Wina'am pian'ad la, ka basi lii, amaa siakim tumi li. ²³ On wusa kelis pian'ad la, ka pu tumi lii, wenne ninsaal one gos gotiŋin n nye o meŋi a si'em. ²⁴ O gosi o

meŋ ka keŋ ka tam on pa'a a si'em la. ²⁵ Amaa one gos Wina'am wada suŋ kane tisidi yolisim la, ka kpelim mood su'uŋa, ka pu tam on wum si'el laa, ka siaki tumi li, Wina'am na tis o yelsum on tum si'el la yela.

²⁶ On wusa ten'esid ye o a one dol Wina'am, ka pu gban'e o noore, o ma'ade o meŋ, ka o Wina'am dolim ane zaalim. ²⁷ Wina'am dolim kane a nyain ti Ba' Wina'am sa'an ane a nwa: fun na suŋ kpiibis ne pokonya ba fara poegin, ka da ke ka dunia tuumbe'ed kpen' fu.

2

Baragaŋ la yela

¹ M ba'abiise, da dol ti Zugsob Yesu Kiristo, ka lem mor baraganjaa. ² Li ya'a wenne arazak daan one pid salima baans ka ye fusuma n kpen' ya la'asugin na, ka noŋdaan me ye kparikeend n kpen'e na, ³ ka ya tis one ye fusuma la na'asi ka yel o ye, "Naa, zin'inim kpela," amaa ka yel noŋdaan la ye, "Zi'enim anina" bee "Zin'inim teŋin." ⁴ Ya pu mor baraganji ya soogine? Ka ya pu mor poten'ebe'ed n lieb saria katibaa?

⁵ M ba'abinoŋa, kelisimi. Wina'am gan bane a noŋdim dunia kaŋa nwa ni, ye ba ninj o yadda su'uŋa ka na di'e na'am kan ka o da zi'el bane noŋ o la. ⁶ Amaa ya ne'esid noŋdim. Ka'a araza'as dimi namisidi ya ka gban'adi ya n ken saria katib tuone? ⁷ Li ka' bane sa'amid Wina'am yu'usuŋ kane ka o tisi ya laa?

⁸ Ya ya'a siaki tum Wina'am so'olim wada line sob Wina'am gbaŋjin ye, "Noŋim fu tiraan wuu

fu noŋi fu meŋ si'em la" fu tum line a su'um.
⁹ Amaa ya ya'a mor baragaŋ, ya tum tuumbe'ed.
 Ka wada la na pa'ali ya ye ya tum taal. ¹⁰ On
 wusa siak n tum wada la yel si'el wusa, ka sa'am
 wada la yinni, o sa'am li wusa. ¹¹ Wina'am one
 yel ye, "Da sa'am po'a la," on me lem ye, "Da ku
 nida." Hale fu ya'a pu sa'am po'a ka ku nid, fu
 ane one sa'am wada la.

¹² Pian'ami ka tum wen wuu nimban ka ba
 na kadi ba saria n dol wada la suer line tisid
 yolisim la. ¹³ Wina'am ya'a ti kad saria, o
 ku zo nimbaanlig ne niŋkane pu zot o taaba
 nimbaanliga. Bozugo nimbaanolzoor nyajed
 saria kadib.

Yadda niŋir ne li tuuma la yela

¹⁴ M ba'abiise, li su'um a bo n tis dau kane yel
 ye o ninjid Wina'am yadda ka o tuuma pu pa'ali
 lii? Yadda niŋir kan na tilig o bee? ¹⁵ Li ya'a
 wenne ya ba'abiig be ka ka' fuugo, ka pu mor
 diib na dii, ¹⁶ li su'um a bo ka ya yinni yel o ye,
 "Kem ne sumalisim, n di su'uŋja ka pil fuug ka
 waad da kpen' fu" ka lee pu tis o, o niŋgbini bood
 si'el la. Li sunjir a bo? ¹⁷ Ala men ka yadda niŋir
 gullim ka tuuma kae' me a zaalim.

¹⁸ Ka so' na yel ye, "Fun mor yadda ka mam
 mor tuuma." Pa'alim man fu yadda niŋir ka li
 tuuma kae', ka man na pa'al uf man yadda niŋir
 ne m tuuma. ¹⁹ Ya siak ye Wina'am yinni ma'aa
 be. Li a su'um. Hale kikiris me siak li ka kirid
 ne dabiem.

²⁰ Yalim nwa. Fu bood ye fu baŋ ye yadda
 niŋir ma'aa ka tuuma kae' pu mor nyooode? ²¹ Ti
 yaab Abraham da niŋ wala n lieb popielim sob

Wina'am tuone? Li ane o tuuma poogin, on da zaŋ o biig Isaak ye o ku maal maan n tis Wina'am la. ²² Fu nye o yadda niŋir ne o tuuma la'am tum ne taaba. O tuuma la ke ka o yadda niŋir la paae li ben. ²³ Ka line sob Wina'am gbaunjin niŋ amenja ye, "Abraham da niŋ Wina'am yadda ka Wina'am gosi o yadda niŋir ka ye o ane popielim sob o tuon." Ala zug ka Wina'am buol o ye o zua. ²⁴ Nid tuuma na ke ka o lieb popielim sob Wina'am tuon ka li ka' o yadda niŋir ma'ane.

²⁵ Ala mene, li da ane wala ne po'agoondir one ka ba buon Rahab la. O tuuma zug ka o da lieb popielim sob Wina'am tuon, on daa di'e Jew dimi daa tum nidib ye ba keŋ labis banj teŋ la, ka o su'a ba o yin. Ka yiisi ba ka ba toom suer n kul la.

²⁶ Niŋgbij naan be ka siig kae' ka li a zaalim la, ala men ka yadda niŋir ya'a be ka tuuma kae', li ane zaalim men.

3

Zilim la yela

¹ M ba'abiise, da bood ye ya tita'am a pa'aniba. Bozugo ya mi' ye tinam bane a pa'anib la ba na ti kadi ti saria ka li kpi'em. ² Ti wusa tum line pu tu'ale bedego. So' ya'a pu pian' line pu tu'ale, o sid ane ninsuŋ amenja. O na nyanj ke ka o ningbij wusa tum line a su'um.

³ Ti ya'a lia widi ne saliba ye ba niŋi ti boodim, ti nyangedi ba ningbina wusa ka ba niŋ tiname bood si'el. ⁴ Gosim aaruma titada a si'em, hale la'am ne ban bedim la ka pebisim da'adi ba ka ba ken la, ba tun'e nweligi li ne dabil ka li keŋ

one ga'ad la n bood zin'isi'a. ⁵ Ninsaal zilim me wenne ala, li a fiinn nwa ningbinjin, amaa ka nyajed pian'ad nyeesim pian'ad.

Gosim bugum bi'ela na nyanye la'an sian'atita'ar. ⁶ Zilim wenne bugum ne. Li mor tuumbe'ed buudi wusa ti ningbina ni, ka ket ka tuumbe'ed sa'ame ti ningbiŋ wusa. Sutaana ket ka zilim pian'ad be'ed ne tuumbe'ed wusa.

⁷ Ninsaal na nyanye milis niis ne bunkonbid bane ken ne noba, ne bane vuud ne bane be ku'omin wusa. Saalib pun nyany milis bama sa. ⁸ Amaa ninsaal kae' na nyanye milis o zilim ne. Li pe'el ne pian'abe'ed wenne yabig ne.

⁹ Ti more zilim pu'usidi ti Zugsob one a ti Ba' la bareka, ka lem more li po noor tisid taaba, bane ka Wina'am maal wenne o menj la ¹⁰ Nid yinni na'asid Wina'am ka lem po noor tisidi o tiraan. M ba'abiise, li pu su'um ka li a ala. ¹¹ Ku'osuŋ ne ku'otoog na nyanye yi bulnoor yinni ni naa? M ba'abiise, ka kekan na nyanye wel ta'ama? ¹² Bee ganya tiig na nyanye wel kekama? Ala zug bulig kane bul ku'otoog me ku nyanye bul ku'osuŋo.

Ya'am line yi Wina'am sa'an la na yela

¹³ Ano'one ten'es ye o mor ya'am ne banjire ya sooginee? On pa'alimi li ne o tuumsuŋ line ka o tum ne sumbugusum ne ya'am la. ¹⁴ Amaa ya ya'a mor fufum ne nennim ya da nwe'e ya nyo'og ka ma'a ziri n zan'as yelsida laa. ¹⁵ Ne'enja ka' ya'am kane yi arazana ni na. Li ane dunia ne Sutaana bun. Ka li ka' Wina'am bunne. ¹⁶ Fufum ne nennim ya'a be zin'isi'a, daamug ne tuumbe'ed ne li buudi wusa na be anina.

¹⁷ Amaa niŋkane ka o ya'am yi Wina'am sa'an la, na a nyain, ka lem mor sumbugusum ka a baanlim, ka zot nidib nimbaanlig, ka sunid nidib bedego, ka tum tuumsoma bedego, ka pu gaansida ka a sida sob. ¹⁸ Zabpansid bane but ne sumalisim la, bun ne popielim biis.

4

Dunia dim suer dolim la yela

¹ Bo ka ya zabid ka nwa'asidi ne taaba? Li ane ya niŋgbina ya'amleog boodim. ² Ya bood si'elnam ka pu paam. Ya kuud nidib ka mor fufum ne ya taaba bunam, ka pu paam. Dinzug ka ya zabid ka nwa'asid ne taaba. Ya pu mora, yaname pu sos Wina'am la zug. ³ Ya sos ka pu paam, yaname pu sos ka li dol suer la zug. Ya sositne si'elnam ye ya dii li ne ya ya'amleog.

⁴ Yanam bane pu tum line ka Wina'am bood la! One wusa gaŋ ye o maal zuod ne dunia, o na lieb dataa ne Wina'am. Dinzugo on mekama bood ye o maal zuod ne dunia, on maali o menj ne Wina'am dataa. ⁵ Bee ya ten'es ye line sob Wina'am gbaunin la ane zaalim ye, Wina'am Siig kan ka o niŋti ni la, guri ti ne dasuŋ kpi'ema? ⁶ O tisidi ti popielim piini bedego. Li sob ye, "Wina'am zan'asid nyeesim dim,

ka tisid bane siedi ba menj la popielim piini."

⁷ Dinzugo, zaŋimi ya menj n pesigi Wina'am. Zan'asimi Sutaana, ka o na zo ka basi ya. ⁸ Li'elimi Wina'am sa'an na ka o me na li'eli ya sa'an. Tuumbe'ed dim ne potenda ayi yi dima! Piemi ya nu'us ne ya sunya. ⁹ Kaasimi ka fabil

ne susa'anj. Tiakimi ya la'ab ka li lieb kaasig, ka ya sumalisim lieb susa'anj. ¹⁰ Sigisimi ya menj Wina'am tuon ka o na du'osi ya.

Ba'abiis tuuma geligir la yela

¹¹ M ba'abiise, da pian'ade be'ed n tisidi taaba. One pian' be'ed n tisid o tiraan bee kat o saria, o pian'ad be'ed n tisid wada la ka kat li saria. Fu ya'a kat wada la saria, fu pu dol wada laa, amaa fu ane wada la saria kat. ¹² Wina'am ma'aa a one tisid wada ka a sariakat. On ma'aa na nyanje tis nyovur ka sa'am li. Ka fu ten'es ka fu aa ano'one n na kati fu tiraan saria?

Nyo'og nwe'eb la yela

¹³ Kelisimi! Yanam bane yet ye, "Zina bee beog ti na keŋ ten' kaja n di yuum anina ka tolum n nye nyood la." ¹⁴ Hale ya zi' ya nyovur n saa na a si'em beogo. Ya wenne kpaandug n nyeti yina ka li ninj bi'ela ka li leb la. ¹⁵ Li su'um ka ya yiti yel ye, "Wina'am ya'a bood, ti na voe ka tum ne'eŋa ne ne'eŋa." ¹⁶ Amaa ya pa'ane ya menj ka mor nyeesim. Tita'alim bama wusa ane bunbe'ed.

¹⁷ On mekama mi' line a tuumsuma, ka pu ninji lii, o tum tuumbe'ed.

5

Kpan'am dim la yela

¹ Arazak dima, kelisimi! Kaasimi ka fabil bozugo susa'anj kenne ya sa'an na. ² Ya araza'as pun'eya. Yoya mu'a ya fuud. ³ Teŋze'em kpen'e ya salima ne ya anzurifa. Teŋze'em la na lieb ya kaset, ka na di ya ningbina wuu bugum ne. Ya la'as araza'as n guri saria kadib daar la. ⁴ Ya

ma'adi tumtumnib bane tumi ya poodin, ka monji ba yood ka ba kaasid n zi'ini ya. Ka ya bunib la kaasig paae Zugsob one so'e nidib wusa la toba ni. ⁵ Ya be ne beilim suŋ dunia nwa ni. Ya maani ya ya'amin n nobi guri kuub daar. ⁶ Ya koos sida daan ye o tum tuumbe'ed ka o sini o noor, hale ka ya ku o.

Sa'alsieba

⁷ Dinzugo m ba'abiise, modigimi ka Zugsob la nyaan ti kena. Gosimi kpaad n modigid si'em guri o poog ka sigsaa ne nya'anj saa ti ni, ka li nyaan ti du'a biil suma la. ⁸ Yanam me modigimi ka gban'e ya sunya ka Zugsob la kenna li'eliya.

⁹ M ba'abiise, da nyon ne ya taaba, ka li ya'a a ala, Wina'am na kadi ya saria. Gosimi saria kat la zi'e za'anoorin.

¹⁰ Zaŋimi Zugsob nodi'esidib bane da pian' o yela la, namisug ne modigir ka li a bigisigo n tisi ya. ¹¹ Ti buoni ba sumalisim dim bane modig ne Wina'am la. Ya wum Job n da modig si'em ka nye Wina'am da maal o si'em narin la. Ne'enja pa'alne Wina'am nyog ne nimbaanlzoor.

¹² M ba'abiise, line gaas li wusa wusa ane, da po baa bi'elaa. Da po mak ne teŋ, bee saazug, bee si'el si'ela. Kel ka ya eenn a eenn ka ya ayei a ayei, ka Wina'am da kadi ya saria.

¹³ So' ya'a be ya sa'an n be yela ni, on sosim Wina'am. On me suunr ma'ee on yuum yuum soma n na'as Wina'am. ¹⁴ So' ya'a be ya sa'an ben'ed on buolim Wina'am nidib kpeenmnam, ka ba sos Wina'am tis o ka kpa'e kpaam ninj o zugin ne Zugsob la yu'ur. ¹⁵ Ka pu'usug kan ka ba

pu'us ne yadda niŋir la na tilig ban'ad la. Zugsob la na due o. Ka o ya'a tumne tuumbe'ed o na yiisi li bas. ¹⁶ Peligimi ya poos n tu'asi ya tuumbe'ed n tis taaba, ka sos Wina'am tis taaba, ka ya na nye laafe. Sidasob sosug mor paŋ li tuuma ni.

¹⁷ Elija da ane nid wuu tinam ne, ka sos Wina'am hale ye saa da nii, ka yuma atan' ne nwadis ayuobu, ka saa pu nii. ¹⁸ Ka o lem sos ya'as ka saa ni ka zuud la maal.

¹⁹ M ba'abiise, ya yinni ya'a kpadigi yi sida la ni, ka so' mor o lebis na, ²⁰ o daana baŋim ye on mekama fendig tuumbe'ed daan o tuumbe'ed sueya ni, na tilig tuumbe'ed sob siig kumin, ka ke ka Wina'am yiis o tuumbe'ed bedego n bas.

Wina'am Gbaunj (Ghana)

The New Testament the Kusaal language (Ghana)

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kusaal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c688c8bf-38ac-5c00-90bd-6e4eaa165a20